

Glanshammars skola

Trygghetsplan

Läsår: 25/26

Innehållsförteckning

1. Grunduppgifter	3
1.1 Verksamhetsformer som omfattas av planen	3
1.2 Ansvariga för planen	3
1.3 Barnkonventionens huvudprinciper och vår vision	3
1.4 Planen gäller från.....	3
1.5 Planen gäller till	3
1.6 Läsåår	3
1.7 Elevens delaktighet	4
1.8 Vårdnadshavarnas delaktighet	4
1.9 Personalens delaktighet.....	4
1.10 Förankring av planen	5
2. Utvärdering	6
2.1 Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats	6
2.2 Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan	6
2.3 Resultat av utvärderingen av fjolårets plan	6
2.4 Årets plan ska utvärderas senast	10
2.5 Beskriv hur årets plan ska utvärderas	10
2.6 Ansvarig för att årets plan utvärderas.....	10
3. Främjande insatser	11
4. Kartläggning	14
4.1 Kartläggningsmetoder	14
4.2 Områden som berörs i kartläggningen.....	14
4.3 Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen.....	15
4.4 Hur personalen har involverats i kartläggningen	15
4.5 Resultat och analys	15
5. Förebyggande åtgärder	18
5.1 Att motverka kränkningar verbalt, fysiskt och online.	18
5.2 Områden som berörs av insatsen.....	18
6. Rutiner för akuta situationer.....	21
6.1 Policy	21
6.2 Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling.	21
6.3 Personal som barn och föräldrar kan vända sig till	21
6.4 Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn	22
6.5 Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal	22
6.6 Rutiner för uppföljning	22

1. Grunduppgifter

1.1 Verksamhetsformer som omfattas av planen

Skola och fritidshem

1.2 Ansvariga för planen

Biträdande rektor och trygghetsteam

1.3 Barnkonventionens huvudprinciper och vår vision

- Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.
- Barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barnet.
- Varje barn har rätt att överleva, leva och utvecklas.
- Barn har rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör dem. När åsikterna beaktas ska man ta hänsyn till barnets ålder och mognad.

Se bilaga 1: Barnkonventionen

Vision:

”Kränkningar och mobbing förekommer inte på Glanshammars skola. ”Alla elever och personal på Glanshammars skola känner sig trygga under skol-, fritids-, och arbetstid.”

Se bilaga 2: Vår vision och läsårets mål

Se bilaga 3: Värdegrundsbegrepp

1.4 Planen gäller från

Augusti 2025

1.5 Planen gäller till

Juni 2026

1.6 Läsår

2025/2026

1.7 Elevens delaktighet

Under alla klassråd skall trygghetsfrågor lyftas. Detta skall finnas med i protokollmallen för klassråd. Elevrådsrepresentanter får diskutera trygghetsarbetet under läsåret utifrån olika teman. Klassråd genomförs varje vecka och elevrådet, uppdelat i F-3 och 4-6, träffas varje månad.

I vår egen trygghetsenkät bevakas riskområden på skolan för att identifiera platser som kan kännas otrygga. Varje termin går mentor/klasslärare en trygghetspromenad där man tillsammans med sin klass identifierar eventuella otrygga platser. Uppföljning sker löpande under klassråd/elevråd.

Trygghetsenkäten genomförs i samtliga grupper av mentor i slutet av varje period och sammanställs av THT.

I period 2 genomförs intervjuer/kartläggning i år 5 av kurator. Kartläggningen kan också användas i andra grupper vid behov. THT genomför sociogram i år 2 (fritids). Syftet är att upptäcka eventuell otrygghet.

I början av höstterminen går klasslärare igenom skolans ordningsregler med sin klass. Därefter skapar varje grupp klassens ordningsregler. THT har tagit fram ett antal samstämmiga ordningsregler som gäller samtliga grupper.

Mentor tillsammans med elever ansvarar sedan i utformningen av klassens trivselregler och regler för rastlekar. Varje pedagog ansvarar för att samtliga elever är väl förtrogna med skolans ordningsregler.

Varje klass/fritidsgrupp arbetar med skolans värdegrund varje vecka. Varje pedagog ansvarar för att eleverna är väl förtrogna med HJÄRTA.

1.8 Vårdnadshavarnas delaktighet

På skolan genomförs skolråd där vårdnadshavare bjuds in att delta två gånger per termin. Där förs kontinuerliga diskussioner och möjlighet finns att framföra synpunkter kring trygghetsarbetet. Örebro kommuns brukarenkät skickas ut varje år till vårdnadshavare. På utvecklingssamtalen under läsåret ber vi om vårdnadshavares synpunkter på skolans trygghetsarbete.

Vårdnadshavare får återkoppling från genomförda trygghetsenkäter på höstens föräldramöte samt skolråd.

1.9 Personalens delaktighet

All personal på skolan har ansvar för trygghetsarbetet, för att främja likabehandling och motverka kränkande behandling. 6 kap. Skollagen (2010:800). Fokus på åtgärder som stärker skolans samarbetskultur.

Information om, och uppföljning av trygghetsarbetet ska ske vid arbetsplatsträffar varje månad. Det ska vara en stående punkt på alla arbetslagsmöten. Personalen ansvarar för återkoppling av trygghetsenkäten till THT samt till elever. All personal ansvarar för att följa trygghetsplanen, vidta åtgärder vid kränkande behandling, som vuxen sätta tydliga gränser, omgående reagera på icke önskvärt uppförande samt bemöta elever och kollegor på ett respektfullt sätt.

Personalen ska genom THTs representanter utvärdera trygghetsplanen på arbetslagsträffar och få ge förslag till förändringar. Personalen bedriver värdegrundsarbete varje vecka på ett värdegrundspass, där HJÄRTA

genomsyrar arbetet. Personalen diskuterar nätetik, normer och värde med elever samt utsträckningen av användandet av digitala medier och vad det innebär. Trygghetsteamet presenterar sig i klasserna under trygghetsveckorna i augusti.

1.10 Förankring av planen

Trygghetsplanen och årshjulet presenteras av THT i lagen vecka 33. All personal ansvarar för att följa trygghetsplanen.

Under arbetslagsträffar och på APT fortsätter förankringsarbetet i personalgruppen. Föräldrarna får information om trygghetsplanen på höstens föräldramöte samt på skolrådet. Alla elever skall få information om planen vid terminsstart samt fortsätta arbeta med den vid klassråd, elevråd och fritidsråd. Alla elever får en förenklad trygghetsplansfolder, men får information om att trygghetsplanen i sin helhet finns att läsa på It´s learning samt på skolans hemsida.

2. Utvärdering

2.1 Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Trygghetsplanen för LÅ24/25 har utvärderats av trygghetsteamet och i lagen under april och maj månad.

2.2 Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Trygghetsteamet och övrig personal.

2.3 Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Det finns önskemål om ökat samarbete mellan fritids och skola, blandade lag från och med HT23 tror vi kan vara en framgångsfaktor i detta.

Elevers delaktighet:

Många beskriver vikten av samtal med eleverna. Vi gör eleverna delaktiga genom att föra en god dialog. Vi vill komma ifrån att eleverna känner att de blir "straffade" och försöka få känslan av att vi hjälps åt. Fråga eleverna vad de tror kan vara den bästa lösningen. Prata med eleverna om att visa ansvar för sitt beteende. Man måste ta sig **tid** som pedagog att prata med eleverna och förklara olika saker. När det kommer till saker som rör en hel klass så bör man lyfta detta med hela klassen och komma fram till bra saker och regler tillsammans med klassen.

Elevråd: detta läsår har inte trygghetsarbetet lyfts fram som tänkt i elevrådet. Nästa läsår kommer en pedagog från trygghetsteamet att hålla i elevrådet för de äldre eleverna och kan då säkerställa att trygghetsfrågorna finns med som en fast punkt.

Resultat av enkäter:

Elever upplever att pedagoger inte säger till/ingriper på raster, Vi har fortsatt lågt på denna fråga i alla våra enkäter. Vi har arbetat med att få fatt i vad detta beror på. I nuläget har vi en årskurs som skapar en del oro på raster och trots stora insatser i grupperna har vi inte kommit tillrätta med det. Inför ht25 gör vi förändringar i gruppen som vi hoppas ska ge resultat. Efter analyser tror vi att svar på denna enkätfråga handlar om just det här. Vi kommer att arbeta ännu mer med ledarskap i auktoritativ anda så att alla pedagoger blir skickliga på att skapa trygga grupper som är medspelare på alla arenor. All personal korrigerar alltid felaktigt beteende:

När vi läser pedagogernas enkätsvar så framkommer det att alla upplever att de jobbar för att korrigera felaktigt beteende på en gång. Vi ser dock i svaren

att personalen på skolan uppfattar att alla inte gör det, vilket samstämmer med elevernas syn på frågan. Det framkommer att vi har olika toleransnivå. Många önskar att vi skulle behöva ta ett omtag kring i när vi sätter stopp och hur vi gör detta. Vi behöver jobba med att eleverna ska kunna bli tillsagda av vem som helst som jobbar på skolan. Vi pedagoger behöver backa varandra i när tillsägelser sker.

Fadderträffar:

Fadderträffar - samtliga årskurser har haft fadderverksamhet då eleverna har träffats i olika aktiviteter. Många uttrycker att detta varit positivt och att de äldre eleverna tagit ansvar och varit goda förebilder. Flera lyfter dock fram att det har varit svårt att få till tider så att det passar för samtliga inblandade och att aktiviteterna inte alltid passat. Dessa behöver vara uppstyrda över hela tiden och passa alla årskurserna. Mentorerna måste vara med på dessa aktiviteter.

Flera grupper önskar att få till flera spontana träffar utöver de obligatoriska fadderträffarna.

Värdegrundstavlan och HJÄRTA:

Finns i alla klassrum - används i vardagen på lågstadiet men mellanstadiet kan behöva en nystart kring detta i augusti.

Värdegrundsarbetet kopplat till HJÄRTA:

Lågstadiet har jobbat med ordens betydelse genom att eleverna har fått beskriva och berätta vad orden betyder för de och ordens betydelse i deras vardag. Lågstadiet har också jobbat med orden kopplat till olika värdegrundsfilmerna. På mellanstadiet har fokuserat framförallt på nätetik och konflikthantering.

Kränkningar/konfliktsituationer:

Vi ser att fler känner sig trygga i att lösa och hantera konflikter som uppstår. Fler personal på skolan hjälps åt att prata med elever och vårdnadshavare för att lösa och informera om konflikter.

Schemalagda värdegrundslektioner:

Värdegrundslektioner - varje årskurs har det inskrivna på schemat en gång i veckan. Mentorerna har då arbetat med olika material och teman, "Stopp min kropp", "Bråka smartare", "Gnissel", "Orka-serien", "Noelia och nätet" samt "Alex-serien". Arbetet har också haft vårt ledord "HJÄRTA" i fokus.

Pedagogerna har också haft samarbetsövningar, diskussionskort, dilemman, fyra hörn och andra lekövningar, för att stärka gruppernas sammanhållning.

Trygghetsveckorna:

Trygghetsveckorna blev inte som planerat det här läsåret på grund av att skolgården renoverades och större delen av den var avstängd. De gemensamma aktiviteterna blev tyvärr inställda, men arbetet i klassrummet

med uppstart av värdegrundsövningar, ordningsregler etc blev av som planerat med gott resultat.

Rastaktiviteter:

Rastverksamhet – flera av eleverna, främst de yngre, deltar i de uppstyrda lekarna som fritidspedagogerna ansvarar för. Att ge barnen en trygg rast har visat sig varit en bra grund att se barnen leka mer. De blir delaktiga om vad som händer på rasterna. När det gäller de äldre eleverna upplever vi att de deltar mer i aktiviteter såsom King, Gagaboll och fotboll.

Boden:

Boden har funkade bra som uppsamling av material och aktiviteter. Eleverna har riktat in sig på att hålla i rastlekar än delat ut saker från den. Ordningen i Boden har överlag varit bra över hela läsåret. Det finns en önskan att fortsätta få hålla i rastlekar än dela ut material.

Nätetik:

Mentorer har under värdegrundslektioner läst om Noelia och nätet samt Alex-serien. De har också visat filmer som gett goda tips om hur man ska förhålla sig på nätet. Arbetet har bedrivits olika beroende på när elever i klasser börjat prata om nätet.

Trygghetsteamets insatser:

Trygghetsteamet har varit delaktiga i fler insatser under året. Det största uppdraget har varit att leda implementeringen av det Auktoritativa ledarskapet. Under höstterminen genomfördes kartläggning av hur långt vi kommit på skolan genom lektions- och fritidsbesök i alla klasser/grupper. Efter besöken stod det klart att det görs mycket gott arbete, men att pedagogerna kommit olika långt i det auktoritativa ledarskapet och att det behövs ett arbete framåt.

Vårterminen började med läsning av Robert Thornberg med efterföljande diskussion i lagen. Efter det har vi påbörjat läsning av Skolverkets "Skapa trygghet för lärande". Läsning och diskussioner leds löpande av trygghetsteamet. Arbetet med Skapa trygghet för lärande är inte färdigt, utan vi fortsätter med det i augusti 2025.

Det auktoritativa ledarskapet – vi upplever det som att allt fler skolpersonal börjar dra åt samma håll och förstår vad detta ledarskap betyder. De flesta har fått en djupare förståelse för att relationsskapandet är en viktig del i lärandet och i alla situationer med eleverna. Vi kan aldrig förebygga och tydliggöra saker för mycket. Forskning visar att elever mår bra av att ha auktoritativa lärare och att det till och med främjar deras psykiska hälsa samt minskar risken för kränkningar/mobbning. Även rutiner och strukturer med värme, ramar och kramar, ger trygghet som också lyfts upp som framgångsfaktorer. Det är också viktigt att vi får en likvärdig syn och kontinuerligt jobbar med och diskuterar ledarskapet.

Auktoritativ ledare:

Många bra exempel på hur man är en auktoritativ ledare. Det som återkommer hos många är vikten vid tydlighet och hur man bemöter elever. Vi ser att många skriver att man behöver ta hjälp av varandra både för att få tips och råd men även för att man ska ha en samsyn. Det är viktigt att all personal på skolan ställer upp för varandra.

Vi behöver lägga undervisningen på en nivå som passar klassen. Vi ska ge eleverna chans att lyckas.

Det finns önskemål att göra fler klassrumsbesök i varandras verksamheter.

Vi behöver jobba på att det inte ska spela någon roll vem som har klassen utan att mentorn har ett stort ansvar för klassen ska klara av vilken pedagog som helst. Validera varandra!

De tre exempel som kommer oftast är

- Tydlighet
- Förutsägbarhet
- Förtroende

Att ha en god relation med vårdnadshavare från start är ett vinnande koncept. Man kan skapa det genom att tidigt höra av sig till vårdnadshavare, be vårdnadshavarna om hjälp och även höra av sig för att berätta något positivt. Ta tid till att skicka de där glada mejlen där du skriver att eleven gjort något bra.

Utöver insatser med implementeringen av det auktoritativa ledarskapet har trygghetsteamet haft insatser i klasser, både på grupp- och individnivå. Trygghetsteamet har även handlett kollegor, stöttat vid skrivande av handlingsplaner, deltagit på föräldramöten samt möten på individnivå.

Det är alltid en vuxen som delar in eleverna i grupper:

När vi läst pedagogernas svar så framkommer det att här behövs ett förtydligande kring att detta gäller överallt och alltid. Oavsett om det gäller i klassrummet eller på en utflykt. Det behöver påminnas om att det är vi som bestämmer hur eleverna ska vara placerade och att detta behöver gås igenom med ny personal. Många lyfter vikten av att bestämma grupper i sina klasser för att elever inte ska känna en otrygghet. Gruppen kan kännas trygg men man vet inte alltid vilka känslor som rör sig i eleverna.

Veckobrev

Det visar sig att vi skriver väldigt olika mycket om värdegrund i våra veckobrev. Många bra exempel från veckobreven tas upp och vi skulle vara hjälpta av att ge varandra tips på hur man kan skriva. Vissa är väldigt ärliga i sina veckobrev och skriver om det hänt saker eller varit rörigt. Det är en vinst att göra för att få med sig vårdnadshavarna och inte linda in något. Vi behöver jobba med att uppmana vårdnadshavare att ha koll på sina barns sociala medier då det händer mycket där och finns även olika utmaningar som sprids som går ut på att störa arbetsron. Veckobreven behöver också visa bra

exempel från arbetet med värdegrundsarbetet. Vi behöver få bort "ledningen" har bestämt. Vi behöver tänka på hur vi uttrycker oss i veckobreven.

Trygghetspromenad:

I augusti behöver vi ta ett omtag och gå trygghetspromenad med eleverna eftersom skolgården kommer att ha genomgått en renovering. Vissa delar kommer fortfarande att vara avstängda, då gräs behöver etableras, men större delen av skolgården kommer att vara öppen, vilket vi ser fram emot.

Planerade insatser från THT LÅ25/26:

Trygghetsteamet har lagt in planerade insatser i årshjulet, vilket ligger under allmänt i teams och kommer att gås igenom med lagen under vecka 33. Arbetet med Skapa trygghet för lärande kommer att fortsätta i starten på höstterminen.

Trygghetsteamet kommer under höstterminen ha mer fokus på vidare utveckling av trygghetsarbetet och arbeta fram hjälp- och stödmaterial/handledningar och lathundar som övrig personal kan vara hjälpta av.

IBIS:

IBIS upplever flera att vi inte förstått innebörden med, men kan ha med att vi fokuserat mer på det auktoritativa ledarskapet än IBIS detta läsår. Dessutom är det mycket i IBIS som går upp i detta ledarskap. Många upplever dock att de diskussionerna i tvärgrupper som varit har skapat givande samtal. Trygghetsteamet lämnar över informationen kring IBIS till de pedagoger som är ansvariga för arbetet med IBIS,

2.4 Årets plan ska utvärderas senast

April 2026

2.5 Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Planen utvärderas i trygghetsteamet i slutet av mars, och därefter i lagen under april. Fritids-, klass – och elevråd utvärderar planen i december och maj månad. Vårdnadshavare har möjlighet att utvärdera planen på skolråden under våren 2026. Även lilla THT kommer utvärderas under april.

Fritids ska utvärdera sommarfritids utifrån ett trygghetsperspektiv senast i augusti 2025

2.6 Ansvarig för att årets plan utvärderas

Biträdande rektor samt THT

3. Främjande insatser

3.1 Insatser utifrån diskrimineringsgrunderna

Se bilaga 4: Diskrimineringsgrunderna

3.1.1 Kön: Arbeta efter skolans värdeord. Vara uppmärksam på personalens språk, kroppsspråk, attityder och värderingar. Vara uppmärksam på elevernas språk, kroppsspråk, attityder och värderingar gentemot sig själv och andra. Uppmärksamma eleverna på könsroller och ideal som massmedia förmedlar till oss, t ex genom sociala medier, tv-program, reklam mm. Bevaka att alla oavsett könstillhörighet får lika mycket utrymme i t ex klassrumssituationen, klassråd och elevråd. Använda vardagssituationer och gruppövningar för att hjälpa barnen att hitta sin identitet och öka sitt självförtroende. Skolan använder endast rena flick- och pojkgrupper när det anses ha ett klart uttalat syfte.

3.1.2 Etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning:

Vi arbetar utifrån skolans värdegrund med fokus på allas lika värde. Vi har även här nolltolerans mot kränkande ord och handlingar. Vi vill ge en ökad förståelse för de olika villkor människor lever under i vårt samhälle och i andra delar av världen. Vi uppmärksammar FN-dagen och ger barnen insyn i hur levnadsvillkoren ser ut för olika barn i Sverige och i världen.

3.1.3 Funktionsvariation:

När vi planerar skolans verksamhet ska konsekvenserna för elever med olika funktionsvariationer beaktas. Vi är särskilt uppmärksamma på dessa elevers behov vid schemabrytande aktiviteter. Vi arbetar kontinuerligt för att alla elever ska ha lika möjligheter att delta i skolans verksamhet, genom att skapa tillgängliga lärmiljöer och "kratta manegen".

3.1.4 Sexuell läggning:

Vår skola ska arbeta för förståelse för olika sexuell läggning, könsidentitet och att familjer kan se olika ut. I undervisningen inkluderas aspekterna homo-, bi- och transsexualitet (HBTQ). I ämnet sexualitet: samtyckte och relationer ägnar man tid åt identitet, hälsa, jämställdhet, normer, sexualitet och relationer.

3.2 Mål och uppföljning

En ökad kunskap och medvetenhet kring diskrimineringsgrunder hos all personal och alla elever på skolan. Vi vill utveckla ett öppet och respektfullt förhållningssätt hos eleverna på skolan. Vi vill ge eleverna en förståelse för FN:s konvention om barns rättigheter och hur den är kopplad till ny gällande lagstiftning. Insatserna följs upp kontinuerligt under hela läsåret.

3.3 Insats

- Varje läsår startas med två temaveckor, med fokus på trygghetsarbete där all personal deltar. Där går det genom skolans ordningsregler och upprättas tydliga klassrumsregler.
- **Värdegrundsarbetet - HJÄRTA** - alla pedagoger använder HJÄRTA som grund när vi arbetar med främjande insatser. Alla pedagoger är förtrogna med ordens betydelse och använder begreppen vid dagliga samtal och synliggör arbetet för eleverna. Vi behöver diskutera vidare och påminna varandra vad nolltolerans betyder så vi gör likvärdiga insatser.
- Varje pedagog ser vilket värdegrundsbehov som finns i sin grupp och planerar värdegrundspassen efter detta.
- **Faddergrupper:** Under läsåret träffas eleverna regelbundet i faddergrupper och arbetar med värdegrundsorden som bildar HJÄRTA tillsammans. Dessa tillfällen planeras in tillsammans med berörd personal i respektive faddergrupp.
- Under rasterna erbjuder skolan organiserad rastlek som presenteras i veckans powerpoint. Detta görs för att främja alla elevers rätt till meningsfulla raster, att alla elever oavsett förutsättningar ska ha något meningsfullt att göra på rasten, samt bidra till en ökad trygghet.
- Personalen arbetar kontinuerligt med ett förhållningssätt enligt IBIS för att öka sin förståelse och medvetenhet kring hur vi skapar goda relationer i klassen, mellan eleverna, mellan läraren och eleverna och mellan lärare och vårdnadshavare. Syftet är att all personal ska inse hur goda relationer i sin tur bidrar till en ökad trygghet för elever och vårdnadshavare.
- Trygghetsarbetet jobbar vidare med det auktoritativa ledarskapet tillsammans med IBIS samt fortsätter jobba med "Skapa trygghet för lärandet". Vi försöker även få med Fredrik Zimmermans bok om "Vad lärare och andra vuxna behöver veta för att fler pojkar ska lyckas i skolan" i samband med att vi tar ett omtag om machokulturer.
- Trygghetsteamet kommer att jobba med att ta fram material som man kan använda sig av i till exempel samtal med elever.
- Vi ska ta ett omtag om begreppet "nolltolerans".
- Vi kollar över olika sociala medier. Får oss en inblick i dessa.
- Trygghetsteamet utbildar all personal på skolan i hur vi ska bli en mer auktoritativ skola. En auktoritativ skola innebär att det råder en hela skolan-ansats som präglas av att varje pedagogs ledarskap består av en hög grad lyhördhet, värme, respekt och tydlighet i kombination med höga förväntningar och tydliga förhållningsregler.
- Personalen är väl förtrogen med och arbetar aktivt för att vi tillsammans med eleverna skapar ett socialt klimat i klassrummet. Detta präglas av god sammanhållning, fokus på lärande och måluppfyllelse, där det råder ömsesidig respekt mellan elever, samt mellan lärare och elev.

3. 4 Ansvarig

All personal på skolan

Datum när det ska vara klart

Arbetet fortsätter under hela läsåret.

4. Kartläggning

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i verksamheten.

4.1 Kartläggningsmetoder

Insats	När	Ansvar
Pedagogers observationer i det dagliga arbetet	Dagligen	Alla pedagoger
Kartläggning av riskområden med elever F-6 på utvecklingssamtal.	Början av höstterminen	Ansvariga pedagoger
Glanshammars trygghetsenkät	Under period 2 och 5	Mentor och Trygghetsteam
Intervjuer i utvalda grupper	Insats vid behov	Kurator och mentor
Sociogram	Åk 2-3 i period 3	Fritids
Elever och föräldrar besvarar Örebro kommuns brukarenkät skolår 3, 5 och föräldrar med barn på fritids skolår 2.	Vårterminen	Rektor
Det sammanställda och analyserade resultatet av elevhälsosamtalen i F-klass och skolår 4.	Varje år	Skolsköterska

4.2 Områden som berörs i kartläggningen

- Kränkande behandling

- Kön
- etnisk tillhörighet
- Religion och annan trosuppfattning
- Funktionsvariation
- Sexuell läggning
- Ålder

4.3 Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen

Elever och föräldrar har besvarat enkäter.

Elever och föräldrar har deltagit i utvecklingssamtal.

Elever har deltagit i intervjuer bland annat tillsammans med kurator. Elever i förskoleklass samt åk 4 har deltagit i hälsosamtal med skolsköterska.

4.4 Hur personalen har involverats i kartläggningen

- Mentorer genomför enkäter i klasserna
- Observationer i vardagen och återkoppling till THT
- Utvärderar kartläggningsmetoder

4.5 Resultat och analys

Kränkningsärenden: I kränkingsärenden på skolan är det fler pojkar än flickor som utsätter andra för kränkningar. I de flesta fall där flickor är inblandade handlar det om utfrysning, eller en känsla/upplevelse av utanförskap.

De flesta av våra elever som är inblandade i kränkningar förekommer i ärenden enstaka gånger. Några elever förekommer flera gånger i kränkingsärenden - i de allra flesta fall har dessa elever utmaningar som gör det svårt att kontrollera impulser. I dessa fall arbetar pedagogerna aktivt med att ge dessa barn verktyg för hur de kan agera om de blir arga, ledsna eller upprörda.

I en del årskurser anmäls inte lika många kränkingsärenden. Om det beror på det förebyggande och främjande arbetet i de grupperna eller om det beror på att pedagogerna inte är lika uppmärksamma för nolltoleransen är en sak vi kan titta närmare på under nästa läsår.

På vår skola är det övervägande verbala kränkningar. De fysiska kränkningar som förekommer sker oftast bland de yngre eleverna. Vi kan därmed dra slutsatsen att pedagogerna reagerar tidigt innan en situation hinner växa sig stor. Vi har inte haft några kränkningar i form av sexuella trakasserier detta läsår.

Vi har inte sett något tydligt mönster i var kränkningar sker. Därför kommer vi från och med i augusti sätta upp en karta utanför personalrummet där

personal som uppmärksammat kränkningar ska sätta upp kartnålar där kränkningar eller olycksfall sker. Dessa ska vara i olika färger så att det går att se om det är en kränkning eller ett olycksfall. Varje period ser vi över kartan och analyserar om det är någon särskild plats vi behöver vara extra uppmärksamma kring/omplacera rastvärdar eller liknande.

I slutet av vårterminen har det kommit in en hel del kränkningsärenden. I övrigt har det varit relativt jämnt fördelat under läsåret.

Vi har fungerande rutiner för att anmäla och åtgärda misstänkt kränkande behandling. Vi har fungerande rutiner för att följa upp kränkningsärenden. Trygghetsteamet följer upp varje vecka och stöttar om det behövs.

Ordningsregler: Trots att vi har ordningsregler och klassregler så följer inte alla grupper dessa regler. Vi behöver bli bättre på att sätta in konsekvenser när regler bryts. Vecka 33 går trygghetsteamet igenom konsekvenstrappan med all personal samt gå igenom vikten av att följa de regler vi har på skolan. Om vi ska bli en auktoritativ skola med en hela-skolan-ansats krävs det att all personal agerar när elever bryter mot regler vi satt upp.

Resultat, brukarenkät: I brukarenkäten ser vi att vi har trygga elever och vårdnadshavare. Det finns en hög tillit från vårdnadshavarna om att pedagogerna på skolan vill deras barn väl och att all personal arbetar för trygga och kränkingsfria skoldagar. Eleverna är trygga med vetskapen om att vuxna på skolan *arbetar för* att det ska vara tryggt för alla elever. **Däremot dippar det vid frågan om vuxna agerar om någon blir illa behandlad.** Här resonerar vi kring vad detta kan bero på. Vi ser att en anledning skulle kunna vara att vi behöver bli bättre på att återkoppla till eleverna. De elever som inte är direkt inblandade kan ibland också behöva en kort återkoppling i att situationen är löst. Många gånger ser de en situation, men ser inte vad som händer/vad som görs åt det, vilket kan skapa en upplevelse av att vuxna inte gör något. Vidare ser vi att det är en högre trygghetskänsla i årskurs 2 än i årskurs 5. Trots stora insatser av hela skolan när det kommer till årskurs 5 så ser vi att vi har låga resultat på alla punkter. I jämförelse mellan flickor och pojkar ser vi att flickorna generellt känner lägre trygghet än pojkarna.

I grupper där det framkommit att elever känt sig otrygga har vi tidigare gjort riktade insatser på både grupp- och individnivå. En framgångsfaktor har varit samarbetet mellan pedagoger och vårdnadshavare och ett medspelarperspektiv. Vi behöver arbeta ännu mer med relationer mellan pedagoger/elever och pedagoger/vårdnadshavare, särskilt i blivande årskurs 6 som i den här brukarenkäten har signalerat kraftigt om en känsla av otrygghet.

Resultat pedagogernas enkät: I svaren vi fått in från enkäten som personalen fyllde i angående trygghetsfrågor tycker många i personalen att vi har kommit långt i vårt arbete med trygghet på skolan. Vi ser bland annat att många lyfter att det är väldigt viktigt med relationsskapande och ser att arbetet med att skapa relationer ger vinst i det långa loppet. Flera begrepp har fastnat och används återkommande av flera pedagoger. Trygghetsteamet kommer att kartlägga alla våra gemensamma begrepp och skriva förtydliganden kring dem som sedan ska diskuteras i lagen. Detta för att vi

ska få en gemensam begreppsbank och en hållbar gemensam förståelse för de begrepp vi använder oss av på skolan.

Auktoritativt ledarskap: Vi ser att de grupper som arbetar mycket med relationsskapande mellan elever, vårdnadshavare och personal, och därmed har goda relationer, har lättare att hantera svåra situationer där kränkningar har skett. Som pedagog är det viktigt att arbeta utifrån ett auktoritativt förhållningssätt. (Se exempel på tips för hur pedagoger kan arbeta mot att ha ett auktoritativt förhållningssätt i bilaga 6). Framgångsrika pedagoger hanterar utmanande elever genom positiva, stöttande och omtänksamma relationer med tydliga ramar. Framgångsfaktorer vi har sett är pedagoger som:

- Tar sig tid att lyssna på eleverna när de kommer med oro och hjälper dem att lösa problemet.
- Är snabba med sin återkoppling till vårdnadshavare.
- Har en kontinuerlig kontakt med vårdnadshavare där det händer mycket kring eleven för att skapa trygghet och för att snabba förändringar kan upptäckas och åtgärdas tillsammans med vårdnadshavarna.
- Lyssnar på vårdnadshavarna när de är otrygga, samt presenterar en plan för vad som ska göras för att lösa problemet.
- Som är tydlig med information gällande klassen i veckobreven
- Leder och förklarar för eleverna så att de förstår syftet bakom olika regler och/eller korrigeringar. Värme och omtanke lyser alltid igenom även vid korrigeringar.
- Som på ett professionellt sätt visar extra värme och omtanke kring de elever som utmanar lite extra.
- Som lyckas skapa en **kollektiv tillit** i klassrummet/i gruppen. (se "Skapa trygghet för lärande" s 56.)
- Som förstår att det inte är "någon annan" som kommer att göra arbetet, utan äger sin egen situation, men samtidigt inte är rädda för att be om hjälp och stöd när de kör fast.
- Som håller i och håller ut, inte ger upp på sin eller klassens/elevens förmåga.
- Som tror på att det finns en lösning på alla problem och inte fastnar i "det går inte, det kommer inte fungera - tänk".
- Som har ett vi-tillsammans tänk.
- Som har en tydlig ledarroll i klassrummet

Ovanstående punkter är det vi sett ger mycket goda resultat: Alla pedagoger på skolan ska efterleva dem.

Vi behöver bibehålla det främjande och förebyggande med trygghetsarbetet. Under förra läsåret blev det mycket bättre och vi befinner oss mer i det främjande arbetet med eleverna. För att vi ska bli en auktoritativ skola krävs en insats från alla pedagoger på skolan och att vi gör det tillsammans. Alla till synes små insatser bidrar till att det stora hela blir bättre. Om till exempel alla ser till att värdegrundstavlan sitter uppe i sitt klass/ämnesrum så bidrar det till igenkänning hos eleverna. Det vi pratade om på svenskan ser vi gäller även på slöjden eller idrotten.

5. Förebyggande åtgärder

5.1 Att motverka kränkningar verbalt, fysiskt och online.

5.2 Områden som berörs av insatsen

- Kränkande behandling
- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion och annan trosuppfattning
- Funktionsvariation
- Sexuell läggning
- Ålder
- Nätkränkningar
- Machokultur

Mål och uppföljning

- Nolltolerans gäller för verbal-, fysisk- och nätkränkning.
- **Ingen ska känna sig orolig eller otrygg under någon del av skoldagen eller på fritids.**
- Alla ska känna trygghet och arbetsro i klassrummet.
- Ingen ska bli särbehandlad på grund av kön, religion eller etnicitet.
- Arbete för att trygghets- och värdegrundsarbetet ska vara levande under hela verksamhetsdagen och under hela läsåret.
- Frågan lyfts kontinuerligt under året i olika mötessammanhang.
- Pedagogerna stämmer av med sina elever under klassråd/värdegrundslektioner/lilla trygghetsteamet/elevråd.
- Pedagogerna arbetar systematiskt för att förebygga förekomsten av machokultur i skolans miljö likväl som i fritidsmiljö.
- Vi ska kratta för att eventuella förändringar under dagar ska kunna ske, exempelvis att personal blir sjuk eller att det är annan pedagog än mentor som har gruppen, utan att det blir konsekvenser av det.
- Alla vuxna ska kunna tillrättvisa ALLA elever oavsett klasstillhörighet.

Åtgärd

- **All personal korrigerar alltid felaktigt beteende redan vid blickar och suckar “kväver beteendet i sin linda”.**
- Samtal och överenskommelser med vissa elever och vårdnadshavare.
- All personal arbetar aktivt med värdegrunden kopplat till HJÄRTA.
- Organiserad rastlek anordnas av pedagoger. Klasslärare går varje vecka igenom rastlekarna för veckan.

- All personal går igenom och påminner kontinuerligt om skolans rastregler.
- Det är alltid en pedagog/vuxen som delar in eleverna i grupper, bestämmer var de ska sitta (klassrum, matsal etc...), delar in eleverna i lag.
- Arbeta utifrån ett normkritiskt förhållningssätt exempelvis genom praktiska övningar.
- Återkoppling på APT en gång per termin.
- Återkoppling på klassråd, lilla trygghetsteamet och elevråd
- Skolan kommer att arbeta förebyggande mot nätkränkningar, bland annat genom att diskutera juridiska och etiska aspekter i användandet av sociala medier till exempel med hjälp av Nollan och nätet och parkgömmet.
- När konflikt uppstår kontaktar vi alltid vårdnadshavare till involverade elever via telefon samma dag.
- Vi använder it's learning för att informera föräldrarna om trygghetsplanen och värdegrundsarbetet. Vi informerar även på föräldramötet var de kan hitta planen.
- Vi eftersträvar ett nära samarbete med vårdnadshavarna samt önskar åsikter från föräldramöten och skolråd.
- Vi skriver kontinuerligt i veckobreven hur värdegrundsarbetet i klasserna går så att vårdnadshavarna vet och är informerade om nuläget och på så sätt kan prata med- och peppa barnen hemifrån.
- Vi har kontinuerliga klass-, fritids,- och elevråd där eleverna får uttrycka sina åsikter och tankar.
- Eleverna görs delaktiga i utformandet och uppföljningen av insatser/åtgärder som berör dem.
- Personalen lyssnar uppmärksamt på elevernas egna upplevelser och tar sig tid att hjälpa eleverna med deras oro för att på så sätt hjälpa dem att lösa problemet.
- Personalen har en samsyn kring skolans förhållningssätt och regler. Vi "drar åt samma håll".
- Pedagogerna uppdaterar sig kring värdegrundsmaterial.
- Vi jobbar med att stärka individen och gruppen generellt för att maktlekar och kränkningar ska upptäckas och förhindras.
- Personal på skolan fördjupas inom relationsbyggande och bemötande med utgångspunkt i ICDP (vägledande samspel) och IBIS (institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier).
- Effektivt förebyggande arbete bygger på kunskap om hur man arbetar med skyddsfaktorer istället för att lägga fokus på det som inte fungerar på ett tillfredsställande sätt.
- Läraren har ett auktoritativt ledarskap i klassrummet som präglas av struktur, rutiner, värme och samarbete med eleverna.
- All personal på skolan strävar mot en hela- skolan-ansats som innebär att hela skolan arbetar på ett gemensamt sätt för att skapa ett positivt skolklimat.
- Är snabba med sin återkoppling och uppföljning till vårdnadshavare och elever. Att man fortsätter ha kontinuerlig kontakt med vårdnadshavare kring eleven.
- Lyssnar på vårdnadshavarna när de är otrygga, samt är ledande i utformandet av en plan för vad som ska göras för att lösa problemet.

- Pedagoger är tydliga med information gällande klassen i veckobreven
- Pedagogerna förstår att det inte är "någon annan" som kommer att göra arbetet, utan äger sin egen situation, men samtidigt inte är rädda för att be om hjälp och stöd när de kör fast.
- Som håller i och håller ut, inte ger upp på sin eller klassens/elevens förmåga.
- All personal på skolan ska vara insatta i detta.
- Vi pedagoger ska ha ett öppet klimat gentemot varandra. Det ska vara enkelt för en att be en kollega om stöd/hjälp i olika situationer.
- En skolgårdskarta vid personalrum där alla som rastvärdar ska markera med olika färger beroende på kränkning/personskada/annat.

Motivera åtgärd

Viktigt med stabilitet och att man arbetar långsiktigt då det sociala mönstret i klasser/grupper kan förändras genom olika aktiviteter över tid. Viktigt att personalen är väl påläst och har kunskap om hur man arbetar förebyggande och främjande för att arbetet ska ge resultat. Viktigt att arbeta tillsammans, att lära av varandra och att ha ett gemensamt förhållnings- och synsätt.

"Lärare och annan skolpersonal behöver vara varma, omtänksamma, stöttande och respektfulla och samtidigt ha höga förväntningar. De behöver också ställa krav, sätta upp regler tillsammans med elever och skapa ordning och studiero i och genom sitt ledarskap, bemötande och samspel med eleverna. Att etablera och målmedvetet upprätthålla ett auktoritativt ledarskap och en auktoritativ skola utgör grunden för såväl effektiv undervisning som skolans arbete med att förbättra skolklimatet och motverka kränkningar" - Skapa trygghet för lärande (Forskning för skolan), S. 138.

Ansvarig

All personal på skolan

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår kontinuerligt under hela läsåret.

6. Rutiner för akuta situationer

Nedan följer rutiner för hur skolan ska agera när någon i personalen får reda på att en elev upplever sig utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Det saknar betydelse vem i personalgruppen som får kännedom och på vilket sätt det sker. **All personal är skyldig att agera och rapportera vid misstänkt kränkning.**

6.1 Policy

Det ska råda nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling på Glanshammars skola.

6.2 Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Skolan arbetar systematiskt för att upptäcka eventuell diskriminering, trakasserier och kränkningar. Skolan har också en strategi för hur personal som får kännedom eller ser en pågående kränkning ska hantera situationen. Om en elev vid ett tillfälle upplever sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling krävs inga bevis för att utreda händelsen, oavsett avsikten att kränka eller ej. Utredning ska alltid göras vid *misstanke* om kränkning. Detsamma gäller om en vårdnadshavare hör av sig till en personal och säger att barnet har blivit kränkt - vi är då skyldiga att upprätta en kränkingsanmälan och starta en utredning.

- Rastvärdar ute på alla raster.
- Hög vuxennärvaro i matsal, kapprum och omklädningsrum.

6.3 Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

- Klasslärare/fritidspersonal
- Trygghetsteamets personal: Martina Schjölín, Lina Björnfoth, Paul Widéen, Charbel Coskun, Olle Norén, Cecilia Ljung
- Kurator Olle Norén
- Skolsköterska Christina Nanberg
- Specialpedagog Sofia Ekstrand
- Rektor Katarina Hammarström
- Bitr rektor Cecilia Ljung

6.4 Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

Personal som får misstanke/kännedom om att en elev upplever sig vara kränkt ska samma dag göra en digital anmälan i Prorenata. En detaljerad lathund för detta finns i varje arbetslagsrum. Den som är osäker kan alltid fråga någon ur trygghetsteamet om stöd.

Den person/personer som bevittnar/får kännedom om händelsen ska skicka anmälan till rektor via formuläret i Prorenata och börja dokumentationen i tjänsteanteckningsformuläret. I anmälan anges namn på den elev som upplever sig kränkt. Kränkande elev/elevs tjänsteanteckningar länkas till ärendet via diarienummer i den kränktes elevens formulär.

Personal som fått misstanken/kännedom ska genast starta utredning. Detta kan ske genom att man personligen utreder ärendet alternativt kommer överens med annan kollega/kollegor att de/den stöttar upp med delar av ärendet (anledning till att andra vuxna stöttar upp kan vara att eleven går i pedagogens klass, händelsen skedde på fritidstid och då bör en fritidspedagog vara inblandad, etc.).

Information till klasslärare/mentor/fritids om ärendet ska ske skyndsamt.

Information till vårdnadshavare samma dag händelsen inträffat.

Se bilaga 5: Utredning samtal

6.5 Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Vid kränkning personal – elev är förfarandet att samma dag skriftligen eller muntligt anmäla detta till rektor. 6 Kap. 9§ skollagen (2010:800)

6.6 Rutiner för uppföljning

För att förvissa sig om att kränkningarna inte upprepas följs åtgärderna upp och utvärderas tillsammans med alla inblandade, anmälade pedagog, inblandade elever och vårdnadshavare. Datum för planerad uppföljning med

elever och återkoppling till vårdnadshavare ska finnas med i dokumentationen i Prorenata.

6.7 Rutiner för dokumentation

ALLA SAMTAL OCH ÅTGÄRDER SKA DOKUMENTERAS

De samtal och åtgärder som genomförs ska dokumenteras i Prorenata och de dokumentmallar som finns där. *Separata tjänsteanteckningar kring varje inblandad elev skrivs.*

MEDLEM UR TRYGGHETSTEAMET INFORMERAS NÄR ÄRENDET ÄR UTRETT OCH SKA AVSLUTAS

När ärendet är utrett, uppföljt och all dokumentation är färdig ska information till medlem ur trygghetsteamet ges om att ärendet kan avslutas. Ansvarig pedagog och trygghetsteamets representant ser över ärendet tillsammans för att säkerställa att all dokumentation är på plats och formuleringar ser bra ut. Trygghetsteamets representant meddelar bitr rektor att ärendet kan avslutas.

6.8 Ansvarförhållande

Den som får kännedom om/bevittnar ärendet har ansvar för att följa ovanstående rutiner enligt 6 kap.10§ skollagen (2010:800)

Bilaga 1: FN:s konvention om barnets rättigheter

Artikel 1 Ett barn – det är varje människa under 18 år.

Artikel 2 Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3 Barnets bästa ska alltid komma i första rummet.

Artikel 4 Konventionsstaterna ska sträva efter att till det yttersta av sina tillgängliga resurser söka förverkliga barnets sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter. När resurserna inte räcker till bör man söka lösningar genom internationellt samarbete.

Artikel 5 Föräldrarna har det yttersta ansvaret för barnet och ska utifrån utvecklingen av barnets egen förmåga säkerställa att det får kännedom om och hjälp i att utöva sina rättigheter.

Artikel 6 Varje barn har rätt att överleva och att utvecklas.

Artikel 7-8 Barnet har rätt till ett namn och en nationalitet. Barnet har rätt, så långt det är möjligt, att få veta vilka föräldrarna är. En stat får inte ta ifrån barnet dess namn eller nationalitet.

Artikel 9 Barnet ska inte hållas åtskilt från sina föräldrar mot sin vilja, utom när det är för barnets bästa. Barn som inte bor med båda föräldrarna ska ha rätt att träffa båda två regelbundet.

Artikel 10 Ansökningar från familjer som vill återförenas över statsgränser ska behandlas på ett positivt, humant och snabbt sätt.

Artikel 11 Ett barn får inte föras bort eller hållas kvar i utlandet utan tillstånd. Staten ska ingå avtal med andra länder för att bekämpa detta.

Artikel 12–15 Barnet har rätt att uttrycka sin mening i alla frågor som berör det. När domstolar och myndigheter behandlar fall som rör barnet ska barnet höras och barnets intresse komma i första rummet. Barnets rätt till tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet ska respekteras.

Artikel 16 Varje barn har rätt till sin privat- och familjeliv, hem och post och ska skyddas mot ingripanden i dessa. Varje barn ska också skyddas mot angrepp på sin heder och sitt anseende.

Artikel 17 Alla barn har rätt att ta del av information från massmedia, som syftar till att främja deras välfärd och utveckling. Massmedia ska därför uppmantras att sprida information särskilt riktad till barn, samarbeta över gränserna, producera barnböcker, sprida information på minoritetsspråk samt skydda barn mot skadligt innehåll.

Artikel 18 Båda föräldrarna har gemensamt det primära ansvaret för barnets uppfostran och utveckling. Barnet bästa ska för dem komma i första rummet.

Artikel 19 Barnet har rätt att skyddas mot fysiskt eller psykiskt våld och mot vanvård eller utnyttjande av föräldrar eller andra vårdnadshavare. 13

Artikel 20–21 Barnet, som berövats sin familjemiljö, ska ha rätt till alternativ omvårdnad. Vid adoption ska staterna säkerställa barnets bästa i enlighet med gällande lagar.

Artikel 22 Flyktingbarnet har rätt till skydd och hjälp om det kommer ensamt eller tillsammans med föräldrar eller annan person.

Artikel 23 Alla barn med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv som gör det möjligt för dem att delta aktivt i samhället.

Artikel 24 Barnet har rätt till hälso- och sjukvård. Alla länder ska arbeta för att minska spädbarnsdödligheten och bekämpa sjukdomar och undernäring och

avskaffa traditionella, hälsofarliga sedvänjor. Gravida och nyblivna mammor har rätt till hälsovård.

Artikel 25 Ett barn som har omhändertagits för vård, skydd eller behandling har rätt att få sin behandling och sitt omhändertagande granskat på regelbunden basis.

Artikel 26 och 27 Varje barn har rätt till den levnadsstandard som är skälig för att trygga barnets utveckling. Föräldrarna har huvudsakligen ansvaret för detta, men om de inte klarar av det, måste staten se till att det finns stödprogram för att säkerställa detta. Även barnets sociala trygghet ska säkerställas med tex socialförsäkringar som ska ges till familjer beroende på vilka tillgångar de har.

Artikel 28–29 Barnet har rätt till gratis grundskoleutbildning. Undervisningen bör förbereda barnet för livet, utveckla respekt för mänskliga rättigheter och fostra i en anda av förståelse, fred, tolerans och vänskap mellan folken.

Artikel 30 Barnet, som tillhör minoritetsgrupper eller ursprungsbefolkningar, har rätt till sitt språk, sin kultur och religion.

Artikel 31 Barnet har rätt till lek, vila och fritid.

Artikel 32 Barnet har rätt att skyddas mot ekonomiskt utnyttjande samt mot hårt arbete som skadar eller hindrar barnets skolgång och äventyrar barnets hälsa.

Artikel 33 Barnet har rätt att skyddas från olaglig användning av narkotika.

Artikel 34 Barnet har rätt att skyddas mot alla former av sexuella övergrepp och mot att utnyttjas i prostitution och pornografi.

Artikel 35 Bortförande, försäljning eller handel med barn ska förhindras.

Artikel 37 Inget barn får utsättas för tortyr eller annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling och bestraffning. Inget barn får olagligt eller godtyckligt berövas sin frihet. Barnet får inte bestraffas med livstids fängelse eller dödsstraff. Varje frihetsberövat barn ska behandlas humant och med respekt. Barnet har rätt att snarast möjligt få juridisk hjälp. Barnet i fängelse har rätt till kontakt med och besök av sin familj.

Artikel 38 Konventionsstater skall vidta alla lämpliga åtgärder för att tillförsäkra att barn under 18 år inte deltar i väpnade konflikter. Barn får inte heller användas eller rekryteras av gerillarörelser m.fl.

Artikel 39 Barnet som blivit offer för vanvård, utnyttjande, försummelse, tortyr, väpnade konflikter eller annan omänsklig behandling har rätt till rehabilitering och social återanpassning.

Artikel 40 Barnet, som är anklagat för brott eller blivit dömt för straffbara handlingar, har rätt till en behandling som främjar barnets känsla för värdighet och för andras mänskliga rättigheter och grundläggande friheter.

Artikel 41 Rättigheterna i konventionen gäller inte om andra nationella lagar ger barnet större möjligheter att förverkliga rättigheterna.

Artikel 42 De stater som anslutit sig till konventionen åtar sig att göra konventionens bestämmelser och principer allmänt kända bland vuxna och barn.

Artikel 43–45 Bestämmelser om hur alla länder som anslutit sig till konventionen ska arbeta för att förverkliga den. En övervakningskommitté inom FN granskar konventionsstaternas rapporter. FN-organ och frivilligorganisationer kan också delta med information till FN.

Artikel 46–54 Regler om hur stater kan ansluta sig till konventionen och när dessa börjar gälla. En reservation som strider mot denna konventions ändamål och syfte skall inte tillåtas. 15

Bilaga 2: Trygghetsteamet vision och mål LÅ25/26

Vision LÅ25/26:

"Kränkningar och mobbing förekommer inte på Glanshammars skola."

"Alla elever och personal på Glanshammars skola känner sig trygga under skol-, fritids-, och arbetstid."

Mål 251220:

Skolans värdegrundsarbete är centralt och levande. All personal på skolan har samsyn i hur vi arbetar med trygghet och studiero. Vi på Glanshammars skola har en gemensam syn på vad trygghet är och hur vi ska arbeta för att nå till vår vision.

Alla elever och föräldrar vet var de ska vända sig om de har frågor eller oroar sig för något. Alla elever, personal och föräldrar känner sig trygga med att vi löser uppkomna situationer tillsammans."

All personal arbetar för att skapa ett bra samarbete mellan elever, föräldrar och personal, vilket är en förutsättning för att bli en framgångsrik skola. Alla elever är allas elever.

Vi strävar mot att bli en auktoritativ skola med auktoritativ personal.

Bilaga 3: Värdegrundsbegrepp

Medspelare: **Eleven**

- Eleven ska känna att vi är i "samma lag"
- Det är vår uppgift att få eleven att lyckas
- Vi coachar och har motiverande samtal
- Vi har höga förväntningar
- Vi bygger på styrkorna och "krattar" för att undvika fallgroparna
- Vi visar eleven förtroende
- Felaktigt beteende får begripliga konsekvenser
- Vi visar ömsesidig respekt
- Vi visar omtanke och skapar tillit

Medspelare: **Förälder**

- Föräldern ska känna att vi är i "samma lag"
- Vi tror föräldern om gott och vet att alla föräldrar vill att det ska bli bra för deras barn
- Vi har höga förväntningar
- Vi förmedlar att vi tycker om deras barn
- Vi skapar trygghet och ingjuter hopp
- Vi bygger på styrkorna och "krattar" för att undvika fallgroparna
- Vi visar föräldern förtroende
- Vi undviker att skuldbelägga föräldrar
- Vi håller våra överenskommelser

Bilaga 4: Diskrimineringsgrunderna

Lagrum

Elevernas och skolpersonalens rättigheter bygger på; Barnkonventionen, Skollagen 6 kap. 7-8 §§ 10 §, Diskrimineringslagen, Arbetsmiljölagen, Europakonventionen artikel 14, Regeringsformen 1 kap. 2 §, Brottsbalken och Socialtjänstlagen 14 kap. 1 §.

Lagarna gäller alla skolformer som faller under skollagen. De förtydligar förskolans och skolans ansvar att garantera alla barns och elevers trygghet i förskola och skola.

LGR 22

Skolan skall aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling.

Diskrimineringslagen (2008:567)

Lagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder (1 kap. 1 §). Dessa kriterier kallas de sju diskrimineringsgrunderna.

Skollagen (2010:800)

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Det ska genomföras åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Varje år ska det upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.

Om lärare, förskollärare eller annan personal får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skolpersonal skyldig att anmäla detta till rektor. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 6-10 §§).

Kränkande behandling

Kränkande behandling är handlingar som kränker elevers värdighet men som inte hänger samman med de sju diskrimineringsgrunderna. Det är den som blivit utsatt som avgör om handlingen varit kränkande. Kränkningar kan vara synliga och handfasta eller dolda och subtila. De kan utföras i verksamheten

eller utanför. Kränkningar och trakasserier kan vara:

1. Fysiskt - att t.ex. bli utsatt för slag eller knuffar
2. Verbalt - hot, svordomar, öknamn
3. Psykosocialt -t.ex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning eller elaka blickar
4. Text, bild, film och ljudupptagning-att bli utsatt via sms/mms, sociala medier, skriva eller skicka kränkande lappar eller bilder.

Nätkränkningar

Vi hanterar nätkränkningar på samma sätt som övriga kränkningar.

Befogade tillsägelser

Skolans personal måste ibland tillrättavisa en elev för att skapa en god miljö för andra elever, men även för den enskilda eleven. En befogad tillrättavisning är inte en kränkning i lagens mening, även om eleven som får tillrättavisningen kan uppleva det som en kränkning.

Bilaga 5: Utredning samtal

Gör så här:

1. Samtal med den som är kränkt.

Första samtalet sker med den som blivit utsatt. Dokumentera och skriv en kränkingsanmälan.

Frågor till den som känner sig kränkt.

När har det hänt?

Var har det skett?

Hur länge har det pågått?

Vilka är det som har kränkt dig?

Led samtalet så att händelsen blir konkret och var lyhörd för elevens vilja och förslag. Berätta att personens vårdnadshavare kommer att kontaktas. Berätta att du kommer prata med berörda elever. **Bestäm tid för uppföljning.**

2. Ta kontakt med vårdnadshavare och informera om vad som har hänt och hur skolan kommer att arbeta med detta. **Bestäm tid för återkoppling.**

Samtal med den som har utsatt.

1. Samtal med den som utfört kränkningen.

Så snart det är möjligt (gärna samma dag eller senast nästkommande) kommer samtal att hållas med de inblandade eleverna, en och en. Ansvarsfördelningen kring vem som för samtalen sker i dialog med klassläraren till berörda elever. Vid vissa samtal behövs det två vuxna, en som för samtalet och en som antecknar. Den som antecknar kan sedan läsa upp det som skrivits så att det finns en ömsesidig förståelse. Redogör sakligt och tydligt hur skolan ser på trakasserier och kränkningar, att skolan har nolltolerans och att det måste upphöra. Berätta att vårdnadshavare kommer att kontaktas.

Frågor till den som kränkt:

Vet du varför jag vill prata med dig? Var lyhörd för elevens berättelse.

Vad hände?

Varför blev det så?

Hur kunde du ha gjort annorlunda?

Led samtalet så att händelsen blir konkret. Berätta att du kommer att kontakta vårdnadshavare. Var lyhörd för elevens vilja, ibland vill eleven berätta själv

hemma om vad som hänt innan skolan kontaktar hemmet.

2. Dokumentera.

3. Informera alla inblandades vårdnadshavare

Vid akuta situationer där vårdnadshavare behöver informeras omgående och inte klasslärare finns tillgänglig, kontaktar den som upptäckte/fick kännedom om kränkningen. **Bestäm tid för återkoppling.**

Bilaga 6: Tips för hur/vad man kan göra för att bli en auktoritativ ledare och främja elevrelationerna. (Från Skapa trygghet för lärande s.50)

- Hälsa på eleverna när de anländer till skolan eller klassrummet.
- Ät lunch tillsammans med eleverna, även om det bara sker ibland.
- Ge positiva kommentarer till elevernas arbeten.
- Var lyhörd för elevernas studierelaterade, känslomässiga och sociala problem eller bekymmer genom att lyssna. Visa empati och bistå med hjälp och stöd när det behövs.
- Var en positiv förebild som visar andra respekt och omsorg; bibehåll ditt lugn även om du är arg eller frustrerad.
- Var generös med att ge beröm på ett uppriktigt sätt.
- Sträva efter att bibehålla en positiv lärar-elev- relation även i samband med gränssättning och korrigeringar av dåligt uppförande (till exempel genom att korrigera eleven privat istället för publikt om möjligt, betona elevens styrkor samt fokusera på beteenden och inte på eleven som person).
- Lägg ner tid på att lära känna var och en av eleverna.
- Sträva efter att ge varje enskild elev uppmärksamhet.